

กฎหมายควบคุมสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช

กฎหมายที่ใช้ในการควบคุมสารกำจัดศัตรูพืชในประเทศไทย คือ พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ.2535 แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2551 กรมวิชาการเกษตรเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการควบคุมและกำกับดูแลวัตถุอันตรายทางการเกษตร

เจตนารมณ์ของกฎหมาย

เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยได้มีการนำวัตถุซึ่งมีอันตรายหลายชนิด เช่น วัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด วัตถุแก๊สมันตรังสี สารเคมี รวมทั้งสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช มาใช้ในกิจการต่างๆจำนวนมาก ซึ่งบางชนิดก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อคน สัตว์ พืช ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อม ถึงแม้ว่าจะมีการนำกฎหมายหลายฉบับมาใช้ควบคุม โดยมีกระทรวงต่างดำเนินการแล้วก็ตาม แต่ยังมีจุดอ่อนซึ่งทำให้การควบคุมวัตถุอันตรายไม่ได้ผลเท่าที่ควร จึงจำเป็นต้องมีการประกาศใช้กฎหมายวัตถุอันตราย โดยการขยายขอบเขตให้ครอบคลุมวัตถุอันตรายทุกชนิด กำหนดกฎระเบียบและวิธีการที่เหมาะสม และประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแล

วัตถุประสงค์

เพื่อตรวจสอบ ควบคุม กำกับ ดูแล ผู้ประกอบกิจการให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย ดังนี้

- เพื่อป้องกันอันตราย ที่จะเกิดกับ บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน และ สิ่งแวดล้อม
- คุ้มครองเกษตรกร
- ควบคุมผู้ประกอบการ

ประโยชน์ของกฎหมายที่เกษตรกรจะได้รับ

- เกษตรกรจะได้ใช้วัตถุอันตรายที่มีคุณภาพตรงตามชนิดของพืชและศัตรูพืช
- ลดต้นทุนในการผลิต
- ลดความเสียหายที่เกิดจากศัตรูพืช
- ผู้ประกอบธุรกิจไม่กล้าละเมิดกฎหมาย
- เกษตรกรถูกเอารัดเอาเปรียบในทางการค้าน้อยลง

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย

วัตถุอันตราย หมายความว่า วัตถุดังต่อไปนี้

1. วัตถุระเบิดได้
2. วัตถุไวไฟ
3. วัตถุออกซิไดซ์และวัตถุเปอร์ออกไซด์
4. วัตถุมีพิษ
5. วัตถุที่ทำให้เกิดโรค
6. วัตถุแก๊สมันตรังสี
7. วัตถุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม
8. วัตถุกัดกร่อน
9. วัตถุที่ก่อให้เกิดอาการระคายเคือง

10. วัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใด ที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม

วัตถุอันตรายทางการเกษตร ได้แก่

1. สารกำจัดแมลง
2. สารกำจัดวัชพืช
3. สารป้องกันกำจัดโรคพืช
4. สารควบคุมการเจริญเติบโตของพืช
5. สารกำจัดไรศัตรูพืช
6. สารกำจัดหนู
7. สารกำจัดหอย
8. สารป้องกันกำจัดไส้เดือนฝอย

หน่วยงานที่รับผิดชอบในการควบคุมวัตถุอันตราย

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้แก่หน่วยงาน
 - กรมวิชาการเกษตร ดูแลวัตถุอันตรายที่ใช้ทางเพาะปลูกพืชทางการเกษตร
 - กรมประมง ดูแลวัตถุอันตรายที่ใช้ทางการประมง
 - กรมปศุสัตว์ ดูแลวัตถุอันตรายที่ใช้ทางการปศุสัตว์
- กระทรวงอุตสาหกรรม ได้แก่กรมโรงงานอุตสาหกรรม ดูแลวัตถุอันตรายที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม
- กระทรวงสาธารณสุข ได้แก่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ดูแลวัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือน
- กระทรวงพลังงาน ได้แก่กรมธุรกิจพลังงาน ดูแลวัตถุอันตรายที่ใช้เป็นเชื้อเพลิง

ตามมาตรา 18 แห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 ได้แบ่งวัตถุอันตรายออกเป็น 4 ชนิด คือ

วัตถุอันตรายชนิดที่ 1 ได้แก่ วัตถุอันตรายที่การผลิต การนำเข้า การส่งออก และการมีไว้ในครอบครอง ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนด

วัตถุอันตรายชนิดที่ 2 ได้แก่ วัตถุอันตรายที่การผลิต การนำเข้า การส่งออก และการมีไว้ในครอบครอง จะต้องขอขึ้นทะเบียน แจ้งการดำเนินการ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด

วัตถุอันตรายชนิดที่ 3 ได้แก่ วัตถุอันตรายที่การผลิต การนำเข้า การส่งออก และการมีไว้ในครอบครอง จะต้องขอขึ้นทะเบียน และขออนุญาตก่อนการประกอบกิจการ

วัตถุอันตรายชนิดที่ 4 ได้แก่ วัตถุอันตรายที่ห้ามมิให้มีการผลิต การนำเข้า การส่งออก และการมีไว้ในครอบครอง

การขึ้นทะเบียนวัตถุอันตรายทางการเกษตร

การขึ้นทะเบียน เป็นมาตรการควบคุมสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 การขึ้นทะเบียน คือ กระบวนการพิจารณาเลือกใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชชนิดใดชนิดหนึ่ง โดยการประเมินประโยชน์ และความเสี่ยงในการใช้

ประโยชน์ พิจารณาจากผลการทดลองประสิทธิภาพ ซึ่งผู้ขอขึ้นทะเบียนจะต้องยื่นแผนการทดลองเพื่อทำการทดลองประสิทธิภาพภายในประเทศกับพืชและศัตรูพืชที่ต้องการให้ระบุในฉลาก โดยมีนักวิชาการจากกรมวิชาการเกษตรเป็นผู้ควบคุมการทดลอง

ความเสี่ยง พิจารณาจากข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติ ผลการทดสอบในด้านพิษเฉียบพลัน พิษระยะปานกลาง พิษเรื้อรัง พิษตกค้าง ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การได้รับสารพิษเข้าสู่ร่างกาย ฯลฯ การขึ้นทะเบียนก่อให้เกิดผล ดังนี้

1. ได้วัตถุดิบที่มีประสิทธิภาพ และปลอดภัยเพื่อใช้ควบคุม หรือกำจัดศัตรูพืช
2. ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีมาตรฐานตามข้อกำหนด (Specification)
3. ได้คำแนะนำการใช้วัตถุดิบตามหลักของการเกษตรที่เหมาะสม (GAP) สามารถนำไปจัดทำฉลาก และโฆษณาได้
4. ทำให้ทราบระยะเวลาฉีดพ่นครั้งสุดท้ายก่อนเก็บเกี่ยว (Pre harvest Interval) เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค ไม่ก่อให้เกิดปัญหาสารพิษตกค้างเกินมาตรฐานที่กำหนด (MRL) ทั้งในสินค้าเกษตรที่บริโภคและส่งออก
5. มีคำเตือนในการใช้ และอาการเกิดพิษ และการแก้พิษเบื้องต้น
6. ทำให้เกิดกระบวนการพิจารณาห้ามใช้วัตถุดิบ หรือการเพิกถอนทะเบียนวัตถุดิบ

ในการขึ้นทะเบียนวัตถุดิบทางการเกษตร มีองค์ประกอบหลักในการพิจารณาโดยรวม 3 ประการ ได้แก่

1. ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการใช้ต้องสามารถควบคุมศัตรูพืชได้ผลดี
2. ข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นพิษ ผลกระทบ อันตราย และพิษตกค้าง
3. ผลการวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

ภายหลังจากวัตถุดิบทางการเกษตรได้รับการขึ้นทะเบียนแล้ว จึงนำผลที่ได้จากการขึ้นทะเบียนมาจัดทำฉลากที่ใช้ปิดข้างภาชนะบรรจุผลิตภัณฑ์วัตถุดิบ

การขออนุญาตประกอบกิจการ

การขออนุญาตวัตถุอันตราย คือ การควบคุมการประกอบกิจการวัตถุอันตรายชนิดที่ 3 ได้แก่ การผลิต นำเข้า ส่งออก และมีไว้ในครอบครอง หากเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ 2 ก็ต้องแจ้งการประกอบกิจการ

ประเภทของใบอนุญาตมี 4 ประเภท คือ

1. ใบอนุญาตผลิตวัตถุอันตราย
2. ใบอนุญาตนำเข้าวัตถุอันตราย
3. ใบอนุญาตส่งออกวัตถุอันตราย
4. ใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุอันตราย

ใบอนุญาตผลิต นำเข้า และมีไว้ในครอบครองฯ มีอายุการใช้ 1 ปี ส่วนใบอนุญาตส่งออก มีอายุ 2 เดือน และสิ้นอายุตาม วัน เดือน ปี ที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตนั้นๆ

ฉลากวัตถุอันตราย

ผลิตภัณฑ์วัตถุอันตรายทางการเกษตรหรือสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชเป็นสินค้าที่อาจก่อให้เกิดอันตรายได้ จึงมีมาตรการหลายประการที่สื่อความหมายเพื่อบอกกล่าวเกี่ยวกับคุณประโยชน์ และการได้รับผลกระทบจากการใช้และช่วยลดอันตรายต่อผู้ใช้ ฉลากวัตถุอันตรายที่ถูกต้องตามกฎหมาย ต้องประกอบด้วย ข้อความดังนี้

1. ชื่อทางการค้าของผลิตภัณฑ์ (ถ้ามี)
2. ชื่อสามัญตามระบบ ISO หรือชื่อสามัญในระบบอื่นๆ หรือชื่อสามัญเคมี หากไม่สามารถระบุชื่อสามัญดังกล่าวได้ ก็ให้ระบุชื่อทางเคมีตามระบบ IUPAC หรือชื่อทางวิทยาศาสตร์ของสารสำคัญ และในกรณีที่ระบุชื่อสามัญ ชื่อดังกล่าวต้องมีขนาดตัวอักษรใหญ่เป็น 1/3 เท่าของชื่อทางการค้า
3. อัตราส่วนผสมและลักษณะผลิตภัณฑ์
4. วัตถุประสงค์การใช้
5. เครื่องหมาย และภาพแสดงคำเตือนในการใช้ และการระมัดระวังอันตราย
6. ประโยชน์วิธีใช้ วิธีเก็บรักษา วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับภาชนะบรรจุ และการป้องกันอันตรายหรือความเสียหาย
7. คำเตือน
8. อาการเกิดพิษ การแก้พิษเบื้องต้น คำแนะนำให้รีบส่งผู้ป่วยไปพบแพทย์พร้อมด้วยฉลาก หรือภาชนะบรรจุ และคำแนะนำสำหรับแพทย์
9. ชื่อกลุ่มของสารเคมีเพื่อประโยชน์ในการรักษา (ถ้ามี)
10. ชื่อผู้ผลิต สถานที่ประกอบการ สถานที่ตั้งโรงงาน และชื่อผู้นำเข้าพร้อมสถานที่ประกอบการ
11. ขนาดบรรจุ
12. เดือนปีที่ผลิต หรือหมดอายุการใช้
13. เลขทะเบียนวัตถุอันตราย

หน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจวัตถุอันตราย

ผู้ผลิตวัตถุอันตราย มีหน้าที่ตามลำดับดังนี้

1. ขอขึ้นทะเบียนวัตถุอันตรายที่จะผลิต
2. นำวัตถุอันตรายที่ได้รับการขึ้นทะเบียนแล้วมาขออนุญาตผลิตวัตถุอันตราย หรือแจ้งผลิตวัตถุอันตราย

ผู้นำเข้าวัตถุดิบ มีหน้าที่ตามลำดับดังนี้

1. ขอขึ้นทะเบียนวัตถุดิบที่จะนำเข้า
2. นำวัตถุดิบที่ได้รับการขึ้นทะเบียนแล้วมาขออนุญาตนำเข้าวัตถุดิบ

ผู้ส่งออกวัตถุดิบ มีหน้าที่ตามลำดับดังนี้

1. ขอขึ้นทะเบียนวัตถุดิบที่จะส่งออก หรือให้ผู้ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนแล้วขออนุญาตให้ใช้เอกสาร
2. นำวัตถุดิบที่ได้รับการขึ้นทะเบียนแล้วมาขออนุญาตส่งออก

ผู้ขายวัตถุดิบ มีหน้าที่ตามลำดับดังนี้

1. สมัครเข้ารับการอบรมหลักสูตรผู้ควบคุมการขายวัตถุดิบ
2. ขออนุญาตมีไว้ในครอบครองวัตถุดิบเพื่อขาย

ผู้ใช้ หรือใช้รับจ้างวัตถุดิบ มีหน้าที่ตามลำดับดังนี้

1. สมัครเข้ารับการอบรมหลักสูตรผู้ควบคุมการใช้รับจ้างรยกำจัดแมลงศัตรูผลิตผลเกษตร
2. ขออนุญาตมีไว้ในครอบครองวัตถุดิบเพื่อใช้ หรือใช้รับจ้าง

การลงโทษผู้ฝ่าฝืนตามพระราชบัญญัติวัตถุดิบ พ.ศ. 2535

1. ผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองวัตถุดิบชนิดที่ ๓ โดยไม่ได้ขออนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 200,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

2. ผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก วัตถุดิบชนิดที่ 2 โดยไม่แจ้งการดำเนินการก่อน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

3. ผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองวัตถุดิบชนิดที่ 4 จะมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือปรับไม่เกิน 1,000,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

4. ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต นำเข้า หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุดิบปลอม ได้แก่

- สิ่งที่ทำเทียมวัตถุดิบแท้ทั้งหมด หรือแต่บางส่วน
- วัตถุดิบที่แสดงชื่อว่าเป็น วัตถุดิบอื่น หรือแสดงกำหนดเวลาที่วัตถุดิบ

หมดอายุการใช้เกินความเป็นจริง

- วัตถุดิบที่แสดงชื่อ หรือเครื่องหมายของผู้ผลิต หรือที่ตั้งของสถานที่ผลิตซึ่งมิใช่

ความจริง

- วัตถุดิบที่แสดงว่าเป็นวัตถุดิบที่ขึ้นทะเบียนไว้ซึ่งมิใช่ความจริง

- วัตถุดิบที่ผลิตขึ้น โดยมีสารสำคัญน้อย หรือมากกว่าเกณฑ์ค่าคลาดเคลื่อน

ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 7 ปี หรือ ปรับไม่เกิน 700,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

5. ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต นำเข้า มีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุดิบผิดมาตรฐาน ได้แก่

- วัตถุดิบที่ผลิตขึ้น โดยมีสารสำคัญน้อยหรือมากกว่าเกณฑ์ค่าคลาดเคลื่อน แต่ไม่ถึง

ระดับที่กำหนด ให้เป็นวัตถุดิบปลอม

- วัตถุดิบที่ผลิตขึ้น โดยมีความบริสุทธิ์ สิ่งเจือปนหรือลักษณะอื่นที่มีความสำคัญต่อ

คุณสมบัติของวัตถุดิบผิดไปจากเกณฑ์ที่กำหนด หรือขึ้นทะเบียนไว้

ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 500,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

6. ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต นำเข้า หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุดิบเสื่อมคุณภาพ ได้แก่

- วัตถุดิบที่หมดอายุการใช้ตามที่แสดงไว้บนฉลาก

- วัตถุดิบที่แปรสภาพ

ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

7. ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต นำเข้า หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุอันตรายที่ต้องขึ้นทะเบียน แต่มิได้ขึ้นทะเบียนไว้ ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 300,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

8. ห้ามมิให้ผู้ใดขายวัตถุอันตรายโดยไม่มีฉลากหรือมีฉลาก แต่ฉลากหรือการแสดงฉลากไม่ถูกต้อง ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 50,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

การป้องกันพิษจากวัตถุอันตรายทางการเกษตร

- อ่านฉลากให้เข้าใจก่อนใช้ และต้องปฏิบัติตามคำแนะนำในฉลาก
- ใช้วัตถุอันตรายด้วยความระมัดระวัง
- อย่าใช้มือผสม ให้ใช้ไม้กวานหรือคลุกให้เข้ากัน
- อย่าใช้ปากเปิดขวดวัตถุอันตราย หรือเป่าสิ่งที่อุดตันหัวฉีด
- การฉีดพ่นวัตถุอันตรายต้องแต่งตัวให้มิดชิด เพื่อป้องกันมิให้ถูกละลองวัตถุอันตราย
- ขณะฉีดพ่นให้อยู่เหนือลมเสมอ และหยุดฉีดเมื่อลมแรง
- อย่าสูบบุหรี่ หรือรับประทานอาหารขณะใช้วัตถุอันตราย
- ห้ามล้างภาชนะบรรจุ อุปกรณ์เครื่องพ่นลงในแม่น้ำ บ่อน้ำ ลำคลอง
- เมื่อเสร็จการใช้วัตถุอันตรายแล้ว ถอดเสื้อผ้าที่ใส่ออกซัก และอาบน้ำให้สะอาด
- หยุดฉีดพ่นวัตถุอันตราย ตามกำหนดก่อนเก็บเกี่ยวผลผลิตพืช ตามที่ระบุบนฉลาก
- ถ้ารู้สึกไม่สบายให้หยุดฉีดพ่น และรีบไปพบแพทย์ พร้อมภาชนะบรรจุและฉลากวัตถุอันตราย
- เก็บวัตถุอันตรายไว้ในภาชนะเดิมที่มีฉลากเท่านั้น ห้ามเปลี่ยนถ่ายไปภาชนะอื่น
- ภาชนะบรรจุเมื่อใช้หมดแล้ว ให้ทำลาย และฝังดิน

ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช

- อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้ใช้โดยตรง เนื่องจากพิษของสารเหล่านั้น
- อาจเกิดผลกระทบต่อพืชปลูกทำให้เสียหายได้
- อาจสร้างปัญหาการระบาดของแมลงศัตรูพืชเพิ่มมากขึ้น (resurgence)
- อาจสร้างความต้านทานของแมลงศัตรูพืชต่อสารกำจัดศัตรูพืช (resistance)
- เกิดพิษตกค้างผลิตผลการเกษตร
- เกิดปัญหาพิษตกค้างในสภาพแวดล้อม

การปฏิบัติเมื่อเกิดอาการแพ้ในขณะที่ใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช

- หยุดการใช้ทันที
- พักผ่อนในที่ที่มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก
- ควรดื่มน้ำหรือดื่มนม เพราะอาจทำให้เกิดอาการรุนแรงยิ่งขึ้น
- ถ้ายังมีอาการแพ้อยู่ ควรเลิกทำงาน และอาบน้ำเปลี่ยนเสื้อผ้า
- หากอาการแพ้ยังไม่หาย ควรรีบไปพบแพทย์ พร้อมนำภาชนะบรรจุ และฉลากสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่ใช้ไปด้วย

การเลือกซื้อสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช

ต้องพิจารณา ดังนี้

- ซื้อสินค้าที่ขึ้นทะเบียนจากกรมวิชาการเกษตร
- ซื้อจากร้านที่เชื่อถือได้ ไม่ซื้อจากรถเร่/พ่อค้าเร่
- อ่านฉลาก ดูชื่อสามัญ ประโยชน์วิธีใช้ ก่อนตัดสินใจซื้อ
- ซื้อในปริมาณที่พอเหมาะกับการใช้
- ตรวจสอบวันที่ผลิต ไม่เกิน 2 ปี สภาพภาชนะบรรจุไม่เก่า เสื่อม
- ตรวจสอบภาชนะบรรจุไม่รั่วไหล ไม่แบ่งขายหรือถ่ายลงภาชนะอื่น
- ไม่ซื้อสินค้าที่อ้างว่าเป็นสูตรพิเศษ / ราคาถูก
- ไม่เป็นสารที่ห้ามนำเข้า ห้ามผลิต หรือห้ามจำหน่าย เช่น โมโนโครโทฟอส เมทามิโดฟอส เอ็นโดซัลแฟน พาราไรออน เป็นต้น

ลักษณะของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่ผิดกฎหมาย

- ไม่ได้รับการขึ้นทะเบียน (ไม่มีเลขทะเบียนวัตถุอันตราย)
- ผลิตภัณฑ์ที่ระบุบนฉลากว่าเป็นสารชนิดหนึ่ง แต่สิ่งที่บรรจุอยู่ในภาชนะเป็นสารอีกชนิด
- มีสารสำคัญต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดบนฉลาก หรือที่ขึ้นทะเบียนไว้
- มีสารอื่นเจือปนเพื่อลดต้นทุน